

УКРАИНСКИЙ ЦЕНТР
СТАЛЬНОГО
СТРОИТЕЛЬСТВА

АСОЦІАЦІЯ УЦСБ

Декларування будматеріалів -
новації в Законі "Про надання
будівельної продукції на
ринку

Оксана Гуровська, юрист
УЦСБ,
Марк Гринберг

ЗМІСТ

1. Рекомендації щодо максимального захисту виробника/постачальника при укладанні договорів поставки будівельної продукції, з врахуванням положень, передбачених Національним стандартом України ДСТУ 8802:2018 "ВИРОБИ З ТОНКОЛИСТОВОЇ СТАЛІ ІЗ ЗАХИСНО-ДЕКОРАТИВНИМ ПОКРИТТЯМ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА. Загальні технічні умови". Правове обґрунтування.
2. Загальний аналіз ЗУ "Про надання будівельної продукції на ринку": мета та завдання, основні принципи, необхідність декларування показників будівельної продукції, відповідність продукції регламентним технічним специфікаціям, зміст декларації показників.

Рекомендовані формулювання відповідних пунктів договорів поставки

З урахуванням положень, передбачених Національним стандартом України ДСТУ 8802:2018 "ВИРОБИ З ТОНКОЛИСТОВОЇ СТАЛІ ІЗ ЗАХИСНО-ДЕКОРАТИВНИМ ПОКРИТТЯМ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА. Загальні технічні умови", рекомендуємо включати нижченаведені формулювання до пунктів договорів поставки, які укладються в процесі здійснення господарської діяльності.

1.Сторони дійшли згоди, що в рамках даного Договору споживчі параметри, в т.ч. упаковка та маркування Товару повинні відповідати вимогам чинного Національного стандарту України ДСТУ 8802:2018 "ВИРОБИ З ТОНКОЛИСТОВОЇ СТАЛІ ІЗ ЗАХИСНО-ДЕКОРАТИВНИМ ПОКРИТТЯМ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА. Загальні технічні умови" (наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від 21 вересня 2018 р. № 333 з 2019–01–01) (надалі - ДСТУ 8802-2018)

Рекомендовані формулювання відповідних пунктів договорів поставки

2. Відповідність Товару вимогам ДСТУ 8802-2018 та вимогам діючого Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд, затвердженого Постановою КМУ № 1764 від 20.12.2006 року, підтверджується Декларацією виробника або Постачальника про відповідність виробу ДСТУ 8802-2018, розміщеною на офіційному веб-сайті виробника (постачальника) _____ та/або на офіційному веб-сайті відповідного органу з оцінки відповідності _____.

Постачальник зобов'язаний надати Покупцю копію Декларації про відповідність виробу разом з пакетом товаросупровідних документів.

Рекомендовані формування до відповідних пунктів договорів поставки

3. Постачальник надає гарантію на Товар на 10 років у відповідності до вимог п.п. 10-1 - 10.3 ДСТУ 8802-2018 за умови дотримання Покупцем (кінцевим споживачем) правил транспортування, зберігання, монтування та експлуатування згідно з вимогами ДСТУ 8802:2018.

4. У разі виникнення обґрунтованих розбіжностей щодо відповідності Товару вимогам ДСТУ 8802:2018 до споживчих параметрів, визначення відповідності Товару вимогам зазначеного ДСТУ може бути здійснено незалежною компетентною організацією (лабораторією), погодженою сторонами.

Рекомендовані формування до відповідних пунктів договорів поставки

5. Покупець підтверджує, що на момент укладення Договору він ознайомлений з інформацією про вимоги щодо споживчих параметрів, в т.ч. упаковки та маркування Товару, що відображені в ДСТУ 8802:2018.

У випадку подальшої реалізації Товару, Покупець зобов'язаний доводити до відома подальших покупців (аж до кінцевого споживача) інформацію про Товар, що відображена у зазначеному стандарті на Товар з обов'язковим посиланням на ДСТУ 8802:2018 та надавати копії декларації виробника (постачальника) про відповідність виробу з обов'язковим посиланням на розміщений текст декларації на офіційному веб-сайті виробника та/або відповідного органу з оцінки відповідності.

6. В разі поставки Товару, що не відповідає вимогам ДСТУ 8802:2018 щодо споживчих параметрів, в т.ч. упаковки та маркування Постачальник сплачує Покупцю штраф в розмірі _____ % від вартості невідповідного Товару.

**Правове
обґрунтування
рекомендацій
щодо включення
зазначених
пунктів в текст
договорів
поставки.**

ч.13.ст 1 ЗУ “Про захист прав споживачів ”

належна якість товару, роботи або послуги визначається їх відповідністю не лише технічним регламентам та умовам договору, але й нормативним документам.

**Згідно ст. 6 ЗУ «Про стандартизацію»
нормативними документами являються:**

- 1) національні стандарти та кодекси усталеної практики, прийняті національним органом стандартизації;*
- 2) стандарти, кодекси усталеної практики та технічні умови, прийняті підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють стандартизацію.*

**На сьогоднішній день, в Україні єдиним офіційним національним органом стандартизації є ДП «УкрНДНЦ»,
<http://uas.org.ua>**

**Правове
обґрунтування
рекомендацій
щодо
включення
зазначених
пунктів в текст
договорів
поставки.**

ч. 2 ст.23 ЗУ «Про стандартизацію»

Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.

ч.2 ст. 15 Господарського кодексу України

Застосування стандартів, кодексів усталеної практики чи їх окремих положень є обов'язковим для:

- 1. суб'єктів господарювання, якщо обов'язковість застосування стандартів чи кодексів усталеної практики встановлено нормативно-правовими актами;*
- 2. учасників угоди (контракту) щодо розроблення, виготовлення чи постачання продукції, якщо в ній (ньому) є посилання на певні стандарти чи кодекси усталеної практики;*
- 3. виробника чи постачальника продукції, якщо він склав декларацію про відповідність продукції певним стандартам чи застосував позначення цих стандартів у її маркуванні.*

Правове обґрунтування рекомендацій щодо включення зазначених пунктів в текст договорів поставки.

ОТЖЕ:

якщо запропоноване формулювання внести до тексту договору, воно стає обов'язковим для Сторін не лише на підставі прямої норми закону (кодексу), але й на підставі узгоджених пунктів договору.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

згідно ч.2. ст. 268 Господарського кодексу України

Номери та індекси стандартів, технічних умов (у разі наявності) або іншої документації про якість товарів зазначаються в договорі. Якщо вказану документацію не опубліковано у загальнодоступних виданнях, її копії повинні додаватися постачальником до примірника договору покупця на його вимогу.

ч.3. ст.23 ЗУ «Про стандартизацію» регламентує наступне:

Національний орган стандартизації забезпечує розміщення на офіційному веб-сайті текстів національних стандартів та кодексів усталеної практики, обов'язковість застосування яких установлена нормативно-правовими актами, не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня офіційного опублікування таких актів з безоплатним доступом до зазначених національних стандартів та кодексів усталеної практики.

**Правове
обґрунтування
рекомендацій
щодо
включення
зазначених
пунктів в текст
договорів
поставки.**

Таким чином ,
сам текст ДСТУ у вигляді копії може бути доданий
постачальником до договору, якщо того вимагає покупець,
або ж сторони можуть ознайомитися з офіційним текстом
ДСТУ на веб-сайті органу стандартизації.

Наразі офіційний текст ДСТУ 8802:2018 можна
придбати на сайті ДП «УкрНДНЦ»:
[http://uas.org.ua/ua/natsionalniy-fond-normativnih-
dokumentiv/magazin-standartiv/](http://uas.org.ua/ua/natsionalniy-fond-normativnih-dokumentiv/magazin-standartiv/) в електронному вигляді
(вартість однієї сторінки 16,80 грн) та/або друкованому
вигляді (вартість однієї сторінки складає 22,20 грн). Більш
детальну інформацію ви можемо дізнатися за телефоном +38
044 450 06 82.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: мета, основні принципи та завдання

3 жовтня 2020 року офіційно опубліковано Закон № 850-IX «Про надання будівельної продукції на ринку», прийнятий ВР 2 вересня цього року. В повному обсязі Закон вступить в силу з січня 2023 року, окремі положення набудуть чинності вже з грудня 2020 року.

Дія Закону поширюється на будівельну продукцію, що вводиться в обіг або надається на ринку України.

Закон покликаний:

- не допустити підробок, фальсифікованої та небезпечної продукції на ринку;
- розблокувати» вихід вітчизняним виробникам на європейський ринок будівельної продукції та збільшити залучення міжнародних інвестицій в Україну;
- на підвищення безпеки та надійності будівель і споруд, запровадження механізмів забезпечення взаємозв'язку нормативних вимог до інженерних та конструктивних систем споруд і будівельної продукції;
- здійснити легку та прозору процедуру легалізації інноваційних технологій;
- на визначення кола обов'язків та відповідальності учасників ринку.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: мета, основні принципи та завдання

Закон встановлює:

- основні вимоги до споруд протягом усього життєвого циклу та суттєві характеристики будівельної продукції (ст. 4 ЗУ);
- порядок декларування показників будівельної продукції та застосування знаку відповідності технічним регламентам (ст. ст. 5-9 ЗУ);
- обов'язки суб'єктів господарювання (ст. ст.11-14 ЗУ);
- вимоги до регламентних технічних специфікацій, до яких відносяться національні стандарти, ідентичні гармонізованим європейським, та документи з визначення прийнятності (ст. ст.17-19 ЗУ);
- органи з визначення технічної прийнятності (ст.29 ЗУ);
- порядок здійснення державного ринкового нагляду і державного контролю будівельної продукції (ст. ст.42-45).

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: необхідність декларування показників будівельної продукції.

Наразі, відповідно до прийнятого Україною курсом на євроінтеграцію здійснюється перехід **від обов'язкової сертифікації продукції до підтвердження відповідності продукції технічним регламентам.**

Щодо будівельної продукції, то обов'язковість її сертифікації була скасована ще з 01.01.2018 році. Цю дату було широко анонсовано, але чинний Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд (ПКМУ від 20.12.2006 р. №1764) **набув статусу** обов'язкового для застосування лише з 26.07.2018 року, коли був виданий запізнілий та утаємничений наказ Мінрегіону № 188.

Це призвело до просування на ринок фальсифікату, продукції з вичерпаним терміном придатності, а також матеріалів, що не відповідають заявленим на пакуванні ознакам.

Новацією ж ЗУ “Про надання будівельної продукції на ринку” є **зобов'язання усіх - як вітчизняних, так і закордонних виробників - декларувати показники своєї продукції, маркувати її відповідно до технічного регламенту.** Виробникам, уповноваженим представникам, імпортерам та розповсюдjuвачам будівельної продукції буде необхідно застосовувати гармонізовані та національні стандарти для цілей ЗУ, європейські та національні документи з оцінки відповідності. А органам оцінки відповідності - працювати за єдиними правилами згідно з регламентом ЄС та контролюватись технічним регулятором.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: необхідність декларування показників будівельної продукції.

Закон передбачає ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ складення виробником декларації показників при введенні продукції в обіг якщо:

1. будівельна продукція охоплюється національним стандартом або
2. відповідає висновку про технічну прийнятність, виданому щодо неї.
(ст. 5 ЗУ)

Виробник декларацією бере на себе повну відповідальність за відповідність задекларованим показникам продукції.

ВИКЛЮЧЕННЯ, при яких складання декларації показників при введенні продукції в обіг не обов'язкове (виробник може утриматися від її складання якщо будівельна продукція:

- належить до продукції несерійного виробництва,
- виробляється на будівельному майданчику для застосування її у відповідній будівлі або споруді,
- виробляється традиційним способом або у ході непромислового процесу, (перелік виключень є вичерпним).

Відтак, виробники матимуть зобов'язання декларувати показники будівельної продукції та надавати цю інформацію у вільному доступі

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: Єдина державна електронна система у сфері будівництва

Декларація показників має складатися з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (надалі – Система) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів згідно Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

На сьогодні функціонування Системи регулюється ЗУ “Про регулювання містобудівної діяльності” та ПКМУ “Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження першої черги Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва”.

Електронна система наразі проходить тестування, здійснюється робота над наповненням Порталу електронної системи, який має запрацювати на постійній основі з 1 грудня цього року з метою прозорості умов в сфері будівництва.

До системи, у майбутньому планується внесення як переліків обов’язкових стандартів, так і декларацій виробників, перелік європейських документів з визначення прийнятності, висновки про технічну прийнятність, національні документи України з визначення прийнятності та їх перелік.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: вимоги до Декларації показників.

Декларація показників повинна відображати показники будівельної продукції, пов'язані з її суттєвими експлуатаційними характеристиками, згідно з відповідними регламентними технічними специфікаціями.

Декларація показників повинна містити:

- ідентифікаційні дані типу продукції, щодо якої складається декларація показників;
- застосовану систему або системи оцінки та перевірки стабільності показників будівельної продукції;
- позначення і дату прийняття національного стандарту для цілей застосування цього Закону або видачі висновку про технічну прийнятність, що використовувалися для оцінювання кожної суттєвої експлуатаційної характеристики;
- у застосовних випадках зазначення спеціальної технічної документації, що використовувалася, і вимоги, яким, за твердженням виробника, відповідає будівельна продукція.
- тощо...

Повний перелік вимог до змісту Декларації передбачено в ст. 6 Закону.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: вимоги до Декларації показників.

Декларація показників складається державною мовою, крім випадку, якщо вона складена іноземним виробником. В такому випадку переклад декларації показників вноситься до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва разом з копією декларації показників, складеної іноземною мовою.

Виробник повинен буде зберігати технічну документацію та Декларацію показників протягом 10 років після введення в обіг відповідної будівельної продукції.

Для кожної будівельної продукції буде надаватися реєстраційний номер декларації показників у Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва або паперова копія декларації показників, роздрукована з цієї системи.

На запит користувачу буде надаватися одна паперова копія декларації показників, роздрукована з Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, або реєстраційний номер декларації показників у цій системі.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: застосування знаку відповідності технічним регламентам.

Відповідно до Закону знак відповідності технічним регламентам буде наноситися лише на будівельну продукцію, щодо якої виробником складена декларація показників.

Знак відповідності технічним регламентам є єдиним маркуванням, що засвідчує відповідність будівельної продукції задекларованим показникам, пов'язаним із суттєвими експлуатаційними характеристиками, що охоплюються національним стандартом для цілей застосування Закону або висновком про технічну прийнятність.

Якщо виробник не склав декларацію показників відповідно до вимог Закону, знак відповідності технічним регламентам не наноситься.

Виробник шляхом нанесення знака відповідності технічним регламентам, що здійснюється ним або його уповноваженим представником, бере на себе відповідальність за відповідність будівельної продукції задекларованим показникам, а також за її відповідність усім застосовним вимогам, визначеним Законом та відповідними технічними регламентами, якими передбачено нанесення знака відповідності технічним регламентам.

Загальний аналіз Закону України “Про надання будівельної продукції на ринку”: застосування знаку відповідності технічним регламентам.

Знак відповідності технічним регламентам застосовується згідно із загальними принципами маркування, встановленими Законом "Про технічні регламенти та оцінку відповідності":

1. наноситься на будівельну продукцію або на етикетку, що кріпиться до неї, щоб він був видимим, розбірливим та незмивним. Якщо це неможливо - знак відповідності технічним регламентам наноситься на упаковку або на супровідні документи.

2. супроводжується:

- двома останніми цифрами року, в якому його вперше нанесено;
- найменуванням та місцезнаходженням виробника або ідентифікаційним знаком, що дає змогу легко та недвозначно встановити найменування та місцезнаходження виробника;
- унікальним ідентифікаційним кодом типу продукції;
- реєстраційним номером декларації показників у Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва;
- рівнем або класом показників, що декларуються;
- позначенням застосованої регламентної технічної специфікації;
- ідентифікаційним номером призначеного органу з оцінки відповідності у разі його залучення;
- інформацією про передбачене використання, визначене у застосованій регламентній технічній специфікації.

**Загальний аналіз
Закону України
“Про надання
будівельної
продукції на
ринку”:
застосування
знаку
відповідності
технічним
регламентам.**

ВАЖЛИВО!

Знак відповідності технічним регламентам наноситься перед введенням будівельної продукції в обіг.

Знак відповідності технічним регламентам може супроводжуватися піктограмою або будь-яким іншим знаком, що помітно вказує на особливий ризик або особливості використання.

На завершення загального аналізу Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» зауважимо, що він імплементує певні положення Регламенту ЄС № 305/2011 і буде функціонувати як Технічний регламент будівельної продукції.

Декларування відповідності продукції за діючим законодавством - основні аспекти

На сьогодні одним із документальних підтверджень відповідності продукції встановленим вимогам є декларація про відповідність.

Декларацію про відповідність складає сам виробник (імпортер) або уповноважена ним особа. В цьому документі він під власну відповідальність засвідчує відповідність продукції вимогам технічних регламентів.

При цьому декларація про відповідність може складатись безпосередньо виробником певної продукції без залучення уповноваженого органу з оцінки відповідності .

Декларація відповідності – документ, що підтверджує відповідність тієї чи іншої продукції застосовним технічним регламентам.

Технічний регламент є нормативно-правовим актом, що встановлює основні характеристики продукції або процеси виробництва, пов'язані з продукцією.

Регламент включає певні методики і процедурні положення, дотримання яких є обов'язковим.

Декларування відповідності продукції за діючим законодавством - основні аспекти

Декларація відповідності , яка є підтвердженням споживчих параметрів продукції, оформляється на підставі протоколів випробувань і має містити посилання на них, а також іншу інформацію (див., зокрема, п.Г.2.2. ДСТУ 8802:2018).

Декларація є підставою для провезення імпорту в Україну або оптово-роздрібного продажу продукції в торгових мережах.

Нарізі, для проведення оцінки відповідності продукції вимогам Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд, при залученні уповноваженого органу з оцінки відповідності, виробник (або його представник) подає заявку.

Декларування відповідності продукції за діючим законодавством - основні аспекти

До заявки додається технічна документація, яка охоплює усі стадії проектування, виробництва і експлуатації (застосування) продукції та дає можливість оцінити її відповідність вимогам технічного регламенту, зокрема:

- загальний опис продукції;
- технічний проект, робочі креслення, схеми елементів, складальних вузлів;
- описи та пояснення щодо креслень і схем та такі, що стосуються застосування продукції;
- список стандартів (або їх частин) з переліку національних стандартів, які в разі застосування є доказом відповідності продукції вимогам технічного регламенту;
- результати проектних розрахунків;
- протоколи випробувань.

Ознайомитися з Реєстром призначених органів з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів станом на 07.10.2020 року можна на сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України за посиланням:

<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=95f429b5-7a93-4fd3-b8e8-b84b52194afc&title=RestrPriznachenikhOrganivZOtsinkiVidpovidnosti-oov-VimogamTekhnichnikhReglamentiv>